

**GULBENES NOVADA
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS
PLĀNS**

PLĀNA SATURS

1. Plāna mērķis, uzdevumi un prognozējamie rezultāti	4
2. Gulbenes novada administratīvi teritoriālais un ekonomiskais raksturojums	5
3. Gulbenes novada teritorijā iespējamie apdraudējumi	10
3.1. Dabas katastrofas	10
3.2. Tehnogēnās katastrofas	13
3.3. Bīstamās infekcijas slimības un citu infekcijas slimību ar ievērojamu un grūti kontrolējamu infekcijas izplatīšanās potenciālu uzliesmojumi (to draudi) un masveida saindēšanās.	17
3.4. Dzīvnieku masveida saslimšana un dzīvniekiem bīstamu infekcijas slimību, un augiem kaitīgo organismu uzliesmojumi	18
3.5. Sabiedriskās nekārtības, terorisms, karš, militārs iebrukums vai to draudi	19
4. Civilās aizsardzības organizācija pašvaldībā	20
5. Katastrofu pārvaldīšanā iesaistāmie resursi	20
6. Katastrofu pārvaldīšanas organizēšana	23
6.1. Trauksmes un apziņošanas sistēma, sakaru nodrošinājums	23
6.2. Iedzīvotāju evakuācija un izmitināšana	24
6.3. Transporta nodrošinājums	25
6.4. Pārtikas, dzeramā ūdens apgāde	25
6.5. Energoapgāde	26
6.6. Ugunsgrēku dzēšana	26
6.7. Cietušo meklēšana, glābšana un pirmā palīdzība	26
6.8. Medicīniskā palīdzība	27
6.9. Sabiedriskās kārtības uzturēšana	27
6.10. Inženiertehniskie darbi	27
6.11. Aizsardzība no bīstamām vielām	28
6.12. Finansiālais nodrošinājums	28
Plāna pielikumi	29
1. Pielikums – Bīstamo vielu noplūde	30
1. Preventīvie pasākumi	
2. Gatavības, reagēšanas un seku likvidācijas neatliekamie pasākumi	
2. Pielikums- Transporta avārijas	33
1. Preventīvie pasākumi	
2. Gatavības, reagēšanas un seku likvidācijas neatliekamie pasākumi	
3. Pielikums – Plūdi	34
1. Preventīvie pasākumi	
2. Gatavības, reagēšanas un seku likvidācijas neatliekamie pasākumi	
4. Pielikums - Meža un kūdras purvu ugunsgrēki	36
1. Preventīvie pasākumi	
2. Gatavības, reagēšanas un seku likvidācijas neatliekamie pasākumi	
5. Pielikums - Vētras, lietus gāzes, apledojums un sniega sanesumi	38
1. Preventīvie pasākumi	
2. Gatavības, reagēšanas un seku likvidācijas neatliekamie pasākumi	
6. Pielikums – Avārijas enerģētikas, sakaru un komunālajos uzņēmumos	40
1. Preventīvie pasākumi	
2. Gatavības, reagēšanas un seku likvidācijas neatliekamie pasākumi	
7. Pielikums – Cilvēku, mājlopu, augu masveida saslimšama un sevišķi bīstamas infekcijas	42
1. Preventīvie pasākumi	

2. Gatavības, reaģēšanas un seku likvidācijas neatliekamie pasākumi	
8. Pielikums – Radiācijas avārijas	45
1. Preventīvie pasākumi	
2. Gatavības, reaģēšanas un seku likvidācijas neatliekamie pasākumi	
9. Pielikums – Terorisms	58
1. Preventīvie pasākumi	
2. Gatavības, reaģēšanas un seku likvidācijas neatliekamie pasākumi	
10. Pielikums- Civilās aizsardzības sistēmas darbība militāra iebrukuma vai kara gadījumā	60
1. Preventīvie pasākumi	
2. Gatavības, reaģēšanas un seku likvidācijas neatliekamie pasākumi	
11. Pielikums – Gulbenes novada sakaru apziņošanas un trauksmes shēma	65
12. Pielikums – Valsts civilās aizsardzības plāna Apziņošanas shēma radiācijas avārijās	66
13. Pielikums – Civilās trauksmes un apziņošanas sistēmas shēma	67
14. Pielikums – Pagaidu izmitināšanas vietas Gulbenes novadā	68
15. Pielikums - Civilās aizsardzības plāna iesaistītās iestādes, adreses un kontakttālruņi	70
16. Pielikums - Gulbenes novada domes aizsargbūves	72
17. Pielikums - Radiaktīva mākoņa, kas radies Ignalinā pārvietošanās	73
18. Pielikums - Kodolobjekti no500-1000 km no LR robežas	74
19. Pielikums - Valsts nozīmes jonizējoša starojuma objekti Latvijā	75
20. Pielikums – Gulbenes novada Civilās aizsardzības objektu grafiskā daļa	76
21. Pielikums – Civilās aizsardzības komisijas nolikums	86
22. Pielikums – Civilās aizsardzības organizācija Gulbenes novadā	89
23. Pielikums – Civilās aizsardzības komisijas apziņošanas shēma	92

1. PLĀNA MĒRKIS, UZDEVUMI UN PROGNOZĒJAMIE REZULTĀTI

Gulbenes novada civilās aizsardzības plāns ir izstrādāts pamatojoties uz 05.10.2006. likumu "Civilās aizsardzības likums" un 26.06.2007. Ministru kabineta noteikumiem Nr.423 "Pašvaldības, komersanta un iestādes civilās aizsardzības plāna struktūra, tā izstrādāšanas un apstiprināšanas kārtība".

Gulbenes novada civilās aizsardzības plāna (turpmāk – CA plāns) **mērkis ir** radīt civilās aizsardzības sistēmu katastrofu (avāriju) pārvaldišanai, nodrošinot tās darbības organizatoriskos pamatus cilvēku, īpašuma un vides aizsardzībai katastrofu gadījumos un pastāvot catastrofas draudiem. Šis plāns uzskatāms par Gulbenes novada civilās aizsardzības darbības reglamentējošo pamatdokumentu.

Plāna uzdevumi, ņemot vērā iespējamo apdraudējumu, ir:

1. Apzināt pašvaldības administratīvajā teritorijā iespējamos apdraudējumus un to sekas.
2. Sniegt palīdzību iedzīvotājiem un nepieciešamības gadījumā, evakuēt iedzīvotājus no catastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, nodrošinot iedzīvotāju uzskaiti, pagaidu izmitināšanu, ēdināšanu, sociālo aprūpi un medicīniskās palīdzības sniegšanu.
3. Noteikt katastrofu pārvaldišanā iesaistāmo institūciju preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamos pasākumus katastrofu (avāriju) gadījumā.

Prognozējamie rezultāti:

- civilās aizsardzības pasākumos iesaistīto institūciju saskaņota rīcība katastrofu pārvaldišanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu;
- savlaicīga un efektīva palīdzības sniegšana iedzīvotājiem;
- maksimāli iespējamā īpašuma un vides aizsardzības nodrošināšana no catastrofas postošajiem faktoriem;
- iespējamo katastrofu prognozēšana.

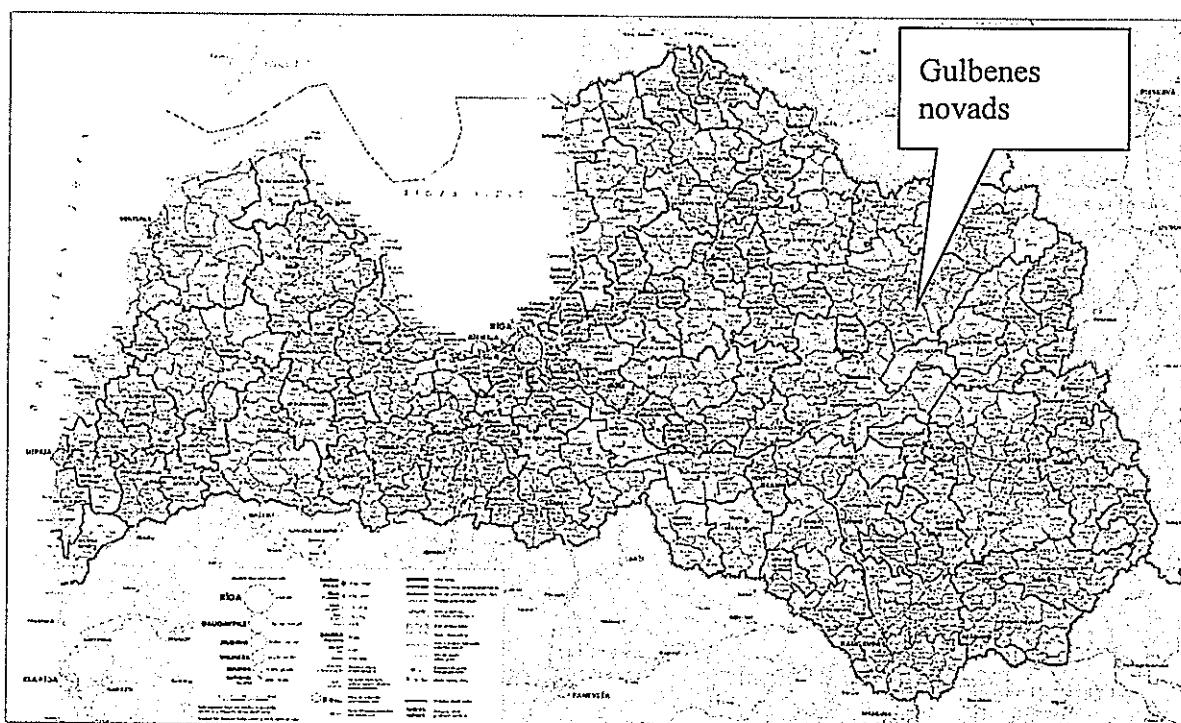
Civilās aizsardzības plāns nav uzskatāms par:

- tā galigo variantu – nepieciešama tā periodiska precizēšana un papildināšana. Plānu precizē katru gadu, ņemot vērā pašvaldībā notikušās pārmaiņas, grozījumus normatīvajos aktos un citus faktorus, kas var ietekmēt plānā iekļauto pasākumu izpildi;
- pašmērķi – nepieciešama tā praktiska apgūšana un realitātes pārbaude CA treniņā, mācībās un semināros;
- dogmu – katrai catastrofai, negadījumam ir sava specifika, nepieciešama racionāla pieja to pārvaldišanai.

2. GULBENES NOVADA ADMINISTRATĪVI TERITORIĀLAIS UN EKONOMISKAIS RAKSTUROJUMS

Gulbenes novads ir viens no Vidzemes pašvaldību administratīvajiem iedalījumiem, kas atrodas Latvijas Republikas ziemeļaustrumu daļā uz Vidzemes – Latgales robežas. Tas robežojas ar Apes, Alūksnes, Balvu, Rugāju, Lubānas, Madonas, Cesvaines, Jaunpiebalgas, Raunas un Smiltenes novadiem.

Lai gan novada centrs atrodas 186 km attālumā no Rīgas, tomēr sakarus ar galvaspilsētu un apkārtējiem novadu centriem nodrošina labi attīstīts ceļu tīkls. Gulbenes pilsēta vēsturiski ir izveidojusies kā dzelzceļa mezgls.

1.attēls. Gulbenes novads Latvijas teritorijā

Novada administratīvajā teritorijā atrodas Gulbenes pilsēta un 13 pagasti (Beļavas, Daukstu, Druvienas, Galgauskas, Jaungulbenes, Lejasciema, Litenes, Lizuma, Līgo, Rankas, Stāmerienas, Stradu un Tirzas pagastu teritorijas). Novada administratīvais centrs ir Gulbenes pilsēta. Kopējais iedzīvotāju skaits 2011.gada 1.janvārī 24714, no kuriem pilsētā dzīvoja 8630 un pagastu teritorijās 16 084 iedzīvotāji.

2. attēls Gulbenes novada administratīvais sadalījums

1. tabula

Iedzīvotāju skaits, īpatsvars un apdzīvojuma blīvums Gulbenes novadā

Pilsēta/pagasti	Uz 01.01.2010.	Iedzīvotāju skaita īpatsvars %	Teritorijas platība km ²	Teritorijas platības īpatsvars %	Apdzīvojuma blīvums (cilv/km ²)
GULBENE	8838	35.1	12.0	0.6	737.7
BELAVAS	1850	7.3	169.3	9.0	10.9
DAUKSTU	1249	5.0	164.2	8.8	7.6
DRUVIENAS	562	2.2	67.8	3.6	8.3
GALGAUSKAS	720	2.9	97.9	5.3	7.4
JAUNGULBENES	1272	5.0	90.7	4.8	14.0
LEJASCIEMA	1785	7.1	337.8	18.0	5.3
LITENES	1123	4.5	127.1	6.8	8.8
LIZUMA	1536	6.1	107.7	5.8	14.3
LĪGO	434	1.7	78.7	4.2	5.5
RANKAS	1591	6.3	183.9	9.8	8.7
STĀMERIENAS	1154	4.6	130.7	7.1	8.8
STRADU	2099	8.3	173.5	9.3	12.1
TIRZAS	995	3.9	130.6	7.0	7.6
Kopā novadā:	25 208	100.0	1871.8	100.2	13.5

Platības un iedzīvotāju skaita ziņā Gulbenes novads ir sestais lielākais no izveidotajiem novadiem valstī. Gulbenes novada kopplatība 187607.2 ha. Tajā skaitā lauksaimniecībā izmantojamā zeme 67265.2 ha (35.9%), meži 97365.8 ha (51.9%). Meži ir viena no lielākajām Gulbenes novada dabas bagātībām.

Gulbenes novads atrodas divu lielāko Latvijas upju sateces baseinos – Gaujas un Daugavas. Gauja savu tecējumu sāk Vecpiebalgas novada teritorijā, un tās garums ir 452 km. Daugavas garums Latvijas teritorijā ir 352 km (tās kopējais garums ir 1005 km). Latvijas garāko upju desmitniekā ir arī Pededze, kas līkumo Gulbenes novada Litenes un Stradu pagastos. Uz Gulbenes novada upēm ir izbūvēti 10 mazie HES – Ainavu dzirnavu HES, Āžu HES, Galgauskas HES, Gaujas HES, Lāčišu HES, Pilskalna HES, Sinoles HES, Variņu HES, Sinoles HES, Lejas dzirnavu HES un Paideru HES.

2. tabula

B drošuma klases hidroelektrostaciju hidrotehniskās būves Gulbenes novadā

1.	Ainavu dzirnavu HES	Vijata, 3 km no ietekas Tirzā, Galgauskas pagasts, Gulbenes novads
2.	Āžu HES	Tirza, 30 km no ietekas Gaujā, Tirzas pagasts, Gulbenes novads
3.	Galgauskas HES	Tirza, 15 km no ietekas Gaujā, Galgauskas pagasts, Gulbenes novads
4.	Gaujas HES	Gauja, 345 km no ietekas Rīgas jūras līcī, Rankas pagasts, Gulbenes novads
5.	Lāčišu HES	Gauja, 340 km no ietekas Rīgas jūras līcī, Rankas pagasts, Gulbenes novads
6.	Pilskalna HES	Gauja, 333 km no ietekas Rīgas jūras līcī, Lejasciema pagasts, Gulbenes novads
7.	Rankas HES	Gauja, 370 km no ietekas Rīgas jūras līcī, Rankas pagasts, Gulbenes novads
8.	Sinoles HES	Gauja, 328 km no ietekas Rīgas jūras līcī, Lejasciema pagasts, Gulbenes novads
9.	Variņu HES	Gauja, 358 km no ietekas Rīgas jūras līcī, Rankas pagasts, Gulbenes novads

Novadam raksturīgs pārejas tipa klimats no piejūras klimata uz kontinentālo klimatu. Tā veidošanos visvairāk ietekmē Vidzemes augstienes un Alūksnes augstienes tuvums. Ziemas novadā ir aukstākas nekā Latvijas dienvidu un rietumu novados, bet siltākas nekā Vidzemes augstienē. Aukstākie mēneši ir janvāris un februāris, kad vidējās gaisa temperatūras noslīd līdz – 6.5°C. Viszemākās novērotās temperatūras sasniedz – 40°C. Arī vasaras ir vēsākas nekā valsts dienvidu novados. Vidējā jūlijā temperatūra sasniedz + 16.4°C, bet maksimālā + 32°C. Nokrišņu daudzums ir lielāks nekā vidēji Latvijā – 600 mm gadā. Novadā ir viena meteoroloģiskā stacija, kas atrodas Daukstu pagasta “Dzintaros”.

Pēc reljefa Gulbenes novads ir sadrumstalots, jo tajā atrodas Vidzemes centrālā augstiene, Gulbenes paugurvalnis, Atzeles pacēlums, kā arī Austrumlatvijas līdzenums, Lubānas līdzenums, Trapenes līdzenums. Līdz ar to teritorija mijas ar pauguriem un ielejām. Novada centrs, Gulbenes pilsēta, atrodas pārsvarā līdzenā teritorijā ar augstāko punktu 145 m virs jūras līmeņa.

Novada reljefu kopumā var raksturot kā viegli viļņotu. Novada ziemeļaustrumu daļā gar Gaujas kreiso krastu stiepjas Vidusgaujas ieplaka ar iekšzemes kāpām. Rietumu daļu aizņem Vidzemes augstienes sīkpauguraine, kas vietām sasniedz 200 m virs jūras līmeņa. Novada vidusdaļā stiepjas Gulbenes paugurvalnis. Novada dienvidaustromos atrodas Lubānas līdzenuma daļa.

Gulbenes novads ir bagāts ar kultūrvēsturiskajiem un dabas pieminekļiem. Valsts aizsardzībā atrodas 280 kultūras pieminekļi. No tiem 77 arheoloģijas pieminekļi, 145 arhitektūras, 54 mākslas un 4 vēstures pieminekļi.

Novada teritorijā ir daudzi ezeri un upes. Lielākās upes: Gauja, Pededze, Tirza. Lielākie ezeri: Stāmerienas, Ušura, Sudala, Ludza u.c.

Gulbenes novadā meža zemju īpatsvars ir ievērojami lielāks nekā valstī kopumā. Novads aizņem 2.9 % no valsts teritorijas, bet tajā atrodas 3.6 % no valsts mežu kopplatības.

Gulbenes novadā ir 588.513 km valsts ceļu, 702.19 km pašvaldību ceļu un 348.8 km AS "Latvijas valsts meži" uzņēmuma ceļi. Pēdējo piecu gadu laikā par 57 km pieaudzis AS "Latvijas valsts meži" uzņēmuma ceļu kopgarums, jo notiek intensīva ceļu būvniecība un esošo ceļu atjaunošana. Daudzviet meža ceļu kvalitāte ir labāka par valsts ceļu kvalitāti. Gulbenes novada teritoriju šķērso autoceļi:

- Smiltene-Velēna-Gulbene (P27)
- Gulbene- Balvi- Viļaka- Krievijas robeža (P35)
- Pļaviņas - Madona - Gulbene (P37)
- Litene - Alūksne (P43)
- Sinole - Zeltiņi - Silakrogs (P34)
- Rēzekne - Gulbene (P36)
- Cesvaine - Velēna (P38)
- Ērgļi - Jaunpiebalga - Saliņkrogs (P33)

No platsliežu dzelzceļa līnijām pašlaik tiek ekspluatēta līnija Pļaviņas - Gulbene, kuras kopgarums ir 83.4 km, t.sk. Gulbenes novadā 23.35 km. Līnija ir nolietojusies. Katru gadu tiek piemēroti ātruma ierobežojumi pat līdz 20 km stundā, kas ievērojami palielina braukšanas

ilgumu. Sākot ar 2013.gada 2.janvāri regulāri pasažieru pārvadājumi dzelzceļa iecirknī Gubene – Madona ir pārtraukti.

Šaursliežu dzelzceļa līnija Gubene – Alūksne uzbūvēta 1903. gadā. Līnijas ekspluatācijas garums ir 32.8 km, Gulbenes novada teritorijā – 13.07 km. Novada teritorijā pasažieri vilcienā var iekāpt Stāmerienes stacijā un četrās pieturvietās – Birze, Pūriņi, Kalniena, Dunduri. Kravu pārvadājumi šajā iecirknī netiek veikti.

No Gulbenes ir tieša sabiedrisko autobusu satiksme ar Rīgu, Cēsim, Valmieru, Alūksni, Balviem, Rēzekni, Daugavpili, Madonu, Aizkraukli, Jēkabpili, kā arī var noklūt citās pilsētās un ciemos: Viļakā, Baltinavā, Kārsavā, Pļaviņās, Jaunpiebalgā un citur.

Visintensīvākā autobusu kustība starppilsētu maršrutos ir Rīgas virzienā pa ceļu “Smiltene – Velēna – Gubene” un Balvu virzienā pa ceļu “Gubene – Balvi – Viļaka – Vientuju robežpunkts”.

Telekomunikāciju pakaļpojumus Gulbenes pilsētā un novada lauku teritorijā nodrošina 28 telefona centrāles ar kopējo montāžas tilpumu 7152. Gulbenes pilsētā darbojas Rēzeknes ciparu centrāles ALCATEL 1000 S-12 iznesums (RSU) ar montēto tilpumu 2768. Gulbenes novadā darbojas 27 modernizētas analogās automātiskās telefona centrāles ar kopējo tilpumu 4384. Ciparu līniju abonentiem ir pieejami daudzi papildus pakalpojumi: Interneta pieslēgums ar ātrumu 64 KB, iespēja parasto tālruņa līniju pārveidot par ISDN līniju.

Tautsaimniecības attīstība Gulbenes novadā balstās uz vietējo resursu izmantošanu: meži un lauksaimniecībā izmantojamā zeme. Lielākie novada uzņēmumi saistīti ar mežistrādi, kokapstrādi un pārtikas produktu ražošanu. Līdztekus šiem uzņēmumiem attīstās pakalpojumu nozare, kam ir būtiska nozīme kopējā novada tautsaimniecības struktūrā.

Gulbenes novadā nav lielu rūpniecības uzņēmumu. Lielākie novada uzņēmumi ir SIA „AVOTI SWF” Lizumā, SIA „RUBATE” Gulbenē, SIA „Grantiņi 1” Rankas pagastā, „Latvijas – Baltkrievijas SIA „M.T.Z. – Serviss” Stradu pagastā un SIA „KB-MET” Gulbenē un AS „Rankas piens” Rankas pagastā.

Gulbenes novada administratīvajā teritorijā nav Valsts vai reģionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības objektu (izņemot 2.tabulā uzskaitītās B drošuma klases hidroelektrostaciju hidrotehniskās būves). Novada teritoriju nešķērso naftas vai naftas produktu vadi un maģistrālie gāzes vadi. Novadā nav izvietots neviens valsts vai reģionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts, kurā ražo, lieto, apsaimnieko vai uzglabā bīstamās vielas. No vietējās nozīmes bīstamiem objektiem var minēt degvielas uzpildes stacijas (DUS), A/S „Rankas Piens” – 1,5 t amonjaka–saldējamās iekārtās, SIA „Viteg” skābekļa ražotni, u.tml.

3. GULBENES NOVADA TERITORIJĀ IESPĒJAMIE APDRAUDĒJUMI

3.1. Dabas katastrofas

3.1.1. Plūdi

Plūdu cēloņi — dabas un klimatiskie apstākļi, kas nosaka vai veicina plūdu veidošanos: nokrišņu intensitāte un slānis, gaisa temperatūra un mitrums, vēja virziens un ātrums, teritorijas reljefs, augu sega, hidrogeoloģiskie apstākļi, hidrogrāfiskais tīkls un tā stāvoklis, ūdens teču un ūdenstilpju sateces baseina liebums, upju gultnes morfometriskie un hidrauliskie parametri.

Gulbenes novada teritorijā jārēķinās ar šādām plūdu parādībām:

- 1) pavasara pali un sniega kušana, kad gaisa temperatūra un sniega daudzums ir noteicošie plūdu lieluma faktori, ja sniega kušanas ūdeņi paliek dabīgajās palienēs, plūdu apdraudējums nepastāv;
- 2) ledus sastrēgumi un ledus iešana, ja pēkšņi uzņāk siltums un ledus nepaspēj izkust, ceļas ūdens līmenis un atrauj ledu no krastiem;
- 3) straujš, dažādu faktoru izraisīts ūdens plūsmas pieaugums (ilgstoši lietaini periodi, lietus, kad uzreiz nolīst 100 mm un vairāk, strauja sniega kušana), ceļas gruntsūdeņi, zeme pakāpeniski piesātinās ar ūdeni līdz beidzot nespēj to uzsūkt. Applūšanu veicina nekoptās meliorācijas sistēmas (ūdensnotekas). Šādi plūdi parasti ir lokāli, un postījumi ir ģeogrāfiski relatīvi ierobežoti. Parasti straujāk ūdens līmenis ceļas mazās upēs, kur jebkurš piesārņojums (zari, dūņas u.c.) var radīt aizdambējumu un tam sekojošu pārāvumu;
- 4) hidrotehnisko būvju avārija un to radītā pārplūšana, piemēram, aizsprosta iekšējās erozijas vai slūžu avārijas dēļ veidojas triecienviļnis, kas lejpus aizsprostam strauji plūstot un raujot sev līdzi kokus, krūmus, nenostiprinātus priekšmetus, nodara lielus postījumus.

Atkarībā no laika apstākļiem, Pededzes, Tirzas un Gaujas upēs pavasarī var veidoties ievērojami ledus sastrēgumi, kas rada strauju ūdens līmeņa celšanos. Plūdu apdraudētās vietas ir:

- 1) Gaujas upe posmā no Rankas HES līdz Lācišu HES Rankas pagastā;
- 2) Gaujas upe posmā no Paideru HES līdz Lejasdzirnavu HES Lejasciema pagastā (Sinoles, Velēnas un Lejasciema apdzīvotajās vietās);
- 3) Krustalīces upe Gulbenes pilsētā posmā no Valmes ezera līdz Ievugravai (Brīvības ielā pie slimnīcas un notekūdeņu pārsūknēšanas stacijas);

- 4) Tirzas upe posmā no Tirzas pagasta centra līdz Āžu HES;
- 5) Pededzes upe posmā no Litenes pagasta Kordona līdz Stradu pagasta Sileniekiem (Pededzes un Jaunvanagu apdzīvotajās vietās).

Uz Gulbenes novada upēm ir izbūvētas 10 mazās hidroelektrostacijas. Deviņas no tām ir B drošuma klases būves, — kuru avāriju rezultātā nerodas draudi iedzīvotāju dzīvībai un veselībai, bet tiek nodarīts zaudējums fizisko un juridisko personu īpašumam un kaitējums videi (skatīt 2.tabulā). Viena hidroelektrostacija atbilst C klasei — būves, kuru avāriju rezultātā nerodas draudi iedzīvotāju dzīvībai un veselībai, bet zaudējums fizisko un juridisko personu īpašumam un kaitējums videi ir nenozīmīgs.

Visapdraudētākās ledus iešanas laikā ir septīnas hidroelektrostacijas spēkstacijām, kas uzbūvētas uz Gaujas upes. 2005.gada vētras laikā, palielinoties ūdens līmenim, notika avārija Sinoles dzirnavu hidroelektrostacijā, kā rezultātā tika nodarīti bojājumi upes lejtecē esošai Paideru HES. Negadījums aktualizēja operatoru savstarpējās sadarbības nepieciešamību starp hidroelektrostacijām.

Ja kāda no HES hidrotehniskajām būvēm zaudē noturību vai stiprību un notiek nekontrolēta ūdens noplūde, kas var radīt draudus iedzīvotāju dzīvībai un veselībai, zaudējumu fizisko un juridisko personu īpašumam vai kaitējumu videi, HES valdītājs saskaņā ar 07.12.2000. likuma "Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu" prasībām, nekavējoties par to ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta centrālajam sakaru un vadības punktam un šā dienesta struktūrvienību sakaru un vadības punktiem apdraudētajos rajonos, lejpus esošo hidrotehnisko būvju valdītājiem, kā arī elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmas operatoram un veic apziņošanu Civilās aizsardzības likumā noteiktajā kārtībā.

Plūdu draudu gadījumā veic iedzīvotāju apziņošanu un evakuāciju no bīstamās zonas (Preventīvie, gatavības, reāgēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi plūdu gadījumā norādīti plāna 3.pielikumā).

3.1.2. Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki

Vairāk kā 52 % novada teritorijas aizņem meži un purvi. Vairāk kā 50 000ha mežaudžu un izcirtumu atbilst I (paaugstināta) – III (vidēja) ugunsbīstamības klasēm. Ugunsbīstamākās ir jaunaudzes un vidēja vecuma skujkoku audzes.

Meža ugunsnedrošo laikposmu visā valsts teritorijā katru gadu nosaka Valsts meža dienests ar rīkojumu. Meža ugunsnedrošais laikposms atkarīgs no meteoroloģiskajiem apstākļiem un parasti ilgst no sniega nokušanas līdz rudens lietavām.

Meža ugunsdrošības uzraudzību un ugunsgrēku ierobežošanu organizē Valsts meža dienests. Pēc Valsts meža dienesta pieprasījuma, kad Valsts meža dienesta ugunsdzēsības spēki nespēj meža degšanu ierobežot, palīdzību ugunsgrēku ierobežošanā sniedz Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Nacionālie bruņotie spēki, citas valsts un pašvaldību iestādes. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi mežu un kūdras purvu ugunsgrēku gadījumā norādīti plāna 4.pielikumā.

3.1.3. Vētra, lietus gāzes, snigšana, apledojums, putenis

Iedzīvotājus, tautsaimniecības objektus un citus objektus var apdraudēt vētra ar vēja ātrumu 25 m/s un vairāk, kas var radīt elektronisko sakaru līniju un elektrolīniju pārrāvumus, kontaktu un kabeļu bojājumus pilsētu elektrotransporta un elektrovilcienu līnijās. Var tikt sagrautas vai bojātas dzīvojamās mājas un ražošanas ēkas, izraisītas transporta avārijas, mežu postījumi, autoceļu un ielu aizsprostojumi (nogāzti koki, konstrukcijas).

Nokrišņu daudzums 50 mm un vairāk 12 stundu laikā vai īsākā laika periodā var izsaukt ūdens līmeņa celšanos upēs, applūdinot zemākās vietas, māju pagrabus u.c..

Stipra snigšana ar sniega segas palielināšanos par 6 – 13 cm un vairāk 12 stundās vai īsākā laika periodā, kā arī putenis un apledojums var izsaukt transporta kustības traucējumus, transporta avārijas, elektropārvades un elektronisko sakaru līniju bojājumus, elektroenerģijas padeves pārtraukumus, mežu postījumus. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi vētras, lietus gāzes, snigšanas, apledojuma un puteņa gadījumā norādīti plāna 5.pielikumā.

3.1.4. Zemestrīce

Zemestrīce ir zemes garozas satricināšana, kas ir dabiskas izcelsmes. Zemestrīces izpaužas pazemes grūdienu veidā, vilņveidīgām augsnēs svārstībām, ar plaisu veidošanos, ēku sagrūšanu, bojājumiem ēku konstrukcijās, elektropārvades līnijās, inženierkomunikācijās u.c., reizēm arī ar cilvēku upuriem.

Latvijas teritorija neatrodas seismiski aktīvajā zonā, bet esošie statistikas un vēstures dati liecina, ka Latvijas teritorijā un tās apkārtnē (Baltijas reģionā) konstatētas 28, tai skaitā arī samērā stipras zemestrīces. Pēdējās astoņas samērā stiprās zemestrīces notikušas 1976.–2004.g. Šo inducēto zemestrīču magnitūda pēc Rihtera skalas bija 3,5 līdz 5.

Latvijā ir izdalītas vairākas konstatētās un potenciālās seismogēnās zonas, kur iespējamas zemestrīces. Visbiežāk dažādi seismoloģiskos notikumus fiksē piekrastes zonā, sākot no Liepājas, kā arī Zemgalē un Latgalē.

Latvijā līdz 2006.gadam bija tikai viens seismisko notikumu reģistrācijas punkts Valmieras tuvumā aprīkots ar novecojušu aparatūru. 2006.gadā uzstādīta jauna novērojumu stacija Slīterē.

Zemestrīces radītās sekas nav prognozējamas jo saistītas ar to stiprumu un ilgumu. Taču ņemot vērā, ka Gulbenes novads neatrodas seismiski aktīvajā zonā, zemestrīces, kas radītu būtiskus zaudējumus un apdraudētu cilvēku dzīvību, var uzskatīt ka varbūtība ir ļoti niecīga.

3.2. Tehnogēnās katastrofas

3.2.1. Bīstamo vielu noplūde

Novadā nav izvietoti paaugstinātas bīstamības objekti, kur pielieto, ražo, lieto, apsaimnieko vai uzglabā bīstamās vielas. Novada teritoriju nešķērso naftas vai naftas produktu vadi un maģistrālie gāzes vadi.

Naftas produktu noplūde saistīta ar apkārtējās vides piesārņojumu, sprādzienu un ugunsgrēku izcelšanās iespējamību. Paaugstinātas bīstamības zonas ir novadā esošās degvielas un gāzes uzpildes stacijas, A/S "Rankas Piens" 1,5t amonjaka–saldējamās iekārtas, kā arī autoceļi Gulbene – Smiltene, Gulbene – Madona un Gulbene – Balvi pa kuriem veic bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumus ar autotransportu.

Apskatāmi incidenti ar, piemēram, dzīvsudrabu, citām bīstamām vielām (bīstamiem atkritumiem), kas ir iespējami pašvaldības teritorijā. Raksturīgs bīstamo ķīmisko vielu (BĶV) pielietojums jaunprātīgos nolūkos ir, piemēram, dzīvsudraba (huligāniškiem mērķiem ir pielietoti arī etilmerkaptāns u.c.) izliešana masu pulcēšanās vietās, sabiedriskās iestādēs (skolās u.c.), arī dzīvojamo namu kāpņu telpās, transportlīdzekļos. Pie nesankcionētām darbībām ar BĶV attiecināmi arī: bīstamo ķīmisko vielu (produktu) transporta pārvadājumi, kuru gaitā netiek ievērotas noteiktās prasības, bīstamo ķīmisko vielu (produktu) izgāšana novada teritorijas mežo vai citās nomaijās vietās, BĶV kuru aprite ir reglamentēta vai aizliegta tirdzniecība, glabāšanas, lietošana bez attiecīgām atļaujām.

Darbības ķīmisko avāriju un citu ar ķīmisko vielu vai maisījumu lietošanu saistīto avāriju un ārkārtas situāciju likvidēšanā un neatliekamos glābšanas darbus, saskaņā ar likumu "Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu likums" veic, kā arī attiecīgo drošības noteikumu ievērošanu kontrolē Iekšlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes saskaņā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem.

Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi bīstamo vielu noplūdes gadījumā norādīti plāna 1.pielikumā.

3.2.2. Radiācijas negadījums (incidents)

Valsts teritorija var būt radioaktīvi piesārņota:

- 1) notiekot avārijai kodolobjektos ārpus valsts;

Potenciāli bīstamākais kodolobjekts Latvijai ir bijusī Ignalinas atomelektrostacija, jo tā atrodas 8 km attālumā no Latvijas robežas. Lai gan Ignalinas atomelektrostacija tika slēgta 2009.gada 31.decembrī, jāņem vērā, ka Ignalinas atomelektrostacijas lietotā kodoldegviela tiek uzglabāta bijušās atomelektrostacijas teritorijā, bet tuvākajos gados uz Ignalinas atomelektrostacijas infrastruktūras bāzes tiks uzsākta jaunās Visaginas atomelektrostacijas celtniecība. Gulbenes novads neatrodas 100 km ilgtermiņa aizsardzības pasākumu plānošanas zonā ap Ignalinas atomelektrostaciju.

Radioaktīvais piesārņojums, kas varētu rasties radioaktīvo vielu noplūdes gadījumā bijušā Ignalinas atomelektrostacijas teritorijā, Latvijas robežu un 30 km neatliekamo aizsardzības pasākumu plānošanas zonas ap Ignalinas atomelektrostaciju robežu, atkarībā no vēja ātruma un valdošā dienvidu, dienvidrietumu un rietumu vēja virziena, var sasniegt īsā laikā.

Pamatojoties uz Starptautiskās atomenerģijas aģentūras Tehniskajā dokumentā TECDOC-953 noteikto klasifikāciju, gatavības un rīcības plānošanu Ignalinas atomelektrostacijas kodolavārijas gadījumam Latvijā valsts un vietējā līmenī veic atbilstoši 1.kategorijas prasībām.

Lai kontrolētu jonizējošā starojuma fonu, izveidota Latvijas automātiskā gamma starojuma monitoringa un radiācijas negadījumu agrās brīdināšanas sistēma, kurā ietilpst 16 stacijas un tuvākā no tām atrodas Balvos.

Atbilstoši normatīvajiem aktiem par aizsardzību pret jonizējošo starojumu, Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs veic iedzīvotāju saņemto jonizējošā starojuma dozu monitoringu, izmantojot un kontrolējot datus par radioaktīvo piesārņojumu vidē un pārtikas produktos Latvijas teritorijā.

- 2) notiekot avārijai valsts nozīmes jonizējošā starojuma objektos;
- 3) zemes mākslīgā pavadoņa ar radioaktīviem materiāliem nokrišanas gadījumā un radioaktīvo materiālu transportēšanas laikā;
- 4) veicot neatļautas darbības ar kodolmateriāliem (pazaudēšanas, zādzības, neatļautas pārvietošanas, lietošanas vai pārveidošanas gadījumā);

Atbilstoši likuma „Par radiācijas drošību un kodoldrošību” 22.panta prasībām kodolmateriālu atgūšanas pasākumus koordinē Drošības policija;

telpu applūšanu. Avārijas energoapgādes sistēmās var izsaukt aukstā ūdens apgādes sistēmu sūkņu apstāšanos.

Kanalizācijas sistēmas bojājumu gadījumos ar notekūdeņiem var applūst ielas un to posmi, pagrabtelpas. Bez tam ilgstošu applūšanu gadījumos, sevišķi siltā laikā, var rasties labvēlīgi apstākļi infekcijas slimību, vai pat var izveidoties epidēmijas perēkļi. Kanalizācijas pārplūdi var radīt aizsērējuši kolektori un notekūdeņu pārsūknēšanas staciju darba pārtraukumi. ļoti bīstama ir notekūdeņu iekļūšana tīrā ūdens cauruļvados dažādu avāriju rezultātā. Kanalizācijas sistēma nodrošina notekūdeņu (fekāliju, saimniecisko, ražošanas, atmosfēras nokrišņu) pieņemšanu un novadišanu, ieskaitot to bioloģisko attīrišanu.

Preventīvie, gatavības, reāgēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi notiekot avārijām enerģētikas (elektrotīklu bojājumu gadījumā), sakaru un komunālajos uzņēmumos norādīti plāna 6.pielikumā.

3.3. Bīstamās infekcijas slimības un citu infekcijas slimību ar ievērojamu un grūti kontrolējamu infekcijas izplatīšanās potenciālu uzliesmojumi (to draudi) un masveida saindēšanās.

Par potenciāliem cilvēku masveida saslimšanas avotiem uzskatāmi pārtikas apritē (t.sk. dzeramā ūdens piegādē) un sadzīves pakalpojumu sniegšanā iesaistītie sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi, pārtikas tirdzniecības ražošanas uzņēmumi, publiskās atpūtas vietas, t.sk. peldvietas.

Novada teritorijā prognozēt:

- 1) ar pārtiku un dzeramo ūdeni saistītās masveida infekcijas slimības (salmoneloze, šigeloze, kampilobakterioze, ešerihiozes, A hepatīts un citas enterovīrusu infekcijas, trihineloze u.c.), toksikoinfekcijas un saindēšanās;
- 2) ar vides faktoriem saistītos infekcijas slimību (legioneloze, grauzēju un posmkāju pārnēsātās infekcijas slimības, epidēmiskais utu izsitumu tīfs u.c.) uzliesmojumus;
- 3) lielu gripas epidēmiju vai pandēmiju;
- 4) vakcīnregulējamo infekcijas slimību uzliesmojumus (masalas, poliomielīts u.c.);
- 5) bīstamo infekcijas slimību (mēris, holēra, tropu posmkāju pārnestie vīrusu hemorāģiskie drudži) ievešanu.

Veselības ministrija un tās pakļautībā un pārraudzībā esošās institūcijas organizē neatliekamus pretepidēmiskos pasākumus saskaņā ar likuma "Epidemioloģiskās drošības likums", 16.11.2010. MK noteikumu Nr.1050 "Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu veikšanas kārtība", 05.01.1999. MK noteikumi Nr.7 "Infekcijas slimību reģistrācijas kārtība" u.c. normatīvo aktu prasībām.

5) pārvadājot radioaktīvās vielas pa dzelzceļu un ar jūras transportu. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi radiācijas avārijas gadījumā norādīti plāna 20.pielikumā.

Teorētiski Latviju pie nelabvēlīga vēja virziena un meteoroloģiskiem apstākļiem var apdraudēt tikai 5. – 7. līmeņa avārijas. Kā iemesls šāda līmeņa avārijām var būt:

- nopietna kļūme ražošanas procesā;
- terora akts;
- zemestrīce;
- gaisa kuģa, meteorīta vai Zemes mākslīgā pavadoņa nokrišana.

Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi radiācijas avārijas gadījumā norādīti plāna 8.pielikumā.

3.2.3. Transporta avārijas

Avārijas var notikt uz dzelzceļa Gulbene – Pļaviņas, novada valsts nozīmes autoceļiem, pašvaldības pārziņā esošajiem lauku ceļiem un pilsētas tranzītelās. Transporta avāriju kategorijās ietilpst arī lidmašīnu katastrofas.

Dzelzceļa avārijas var izraisīt ritošā sastāva bojājumi, terora akti uz dzelzceļa vai savstarpēja vilcienu sadursme, kā rezultātā var notikt sprādzieni, ugunsgrēki un bīstamo vielu noplūde ar iedzīvotāju bojāeju. Pasažieru pārvadājumi pa dzelzceļu notiek maršrutā Gulbene–Pļaviņas. Avārijas uz dzelzceļa saduroties vai noskrienot no sledēm pasažieru vilcienam saistīta ar iespējamiem cilvēku upuriem un lieliem materiāliem zaudējumiem.

Kravas vilcienu sadursmes vai noskriešana no sledēm pārvadājot naftas produktus, ķīmiskās vielas saistītas ar lieliem materiāliem zaudējumiem, nodarīto kaitējumu apkārtējai videi, bīstamību tuvumā dzīvojošiem cilvēkiem un lielu ugunsgrēku izraisīšanos.

Gaisa kuģa avārijas var notikt to sadursmes rezultātā, dispečeru darbības kļūdu rezultātā jeb nelabvēlīgos laika apstākļos (vētra, pērkona negaiss, sniegputenis), kā arī lidaparātu bojājumu vai terora akta rezultātā. Tas rada draudus lidmašīnā esošajiem pasažieriem un iedzīvotājiem lidmašīnas nogāšanās vietā.

Dzelzceļa avārijas var izraisīt ritošā sastāva vai dzelzceļa infrastruktūras bojājumi (piemēram, savstarpēja vilcienu sadursme pārmiju bojājumu rezultātā), dzelzceļa darbinieku kļūdas vai trešo pušu neatļautas un nelikumīgas darbības (piemēram, terora akti uz dzelzceļa) u.c..

Autotransporta avārijas var izraisīt autotransporta tehniskais stāvoklis, satiksmes drošības noteikumu neievērošana, neapmierinošs autoceļu segums, kā arī terorisms.

Bīstamākie ir ceļi ar lielāko satiksmes intensitāti, piemēram, Gulbene–Smiltene, Gulbene–Madona, Gulbene–Balvi. Ik gadu uz Gulbenes novada autoceļiem notiek vidēji 130 satiksmes negadījumi, kuros iet bojā 5 cilvēki un tiek ievainoti vairāk kā 50 cilvēki.

Avārijas uz dzelzceļa un autotransporta avārijas var izraisīt sprādzienus, ugunsgrēkus vai arī bīstamo ķīmisko vielu noplūdi, radot cilvēku upurus un vides piesārņošanu. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi transporta avārijas gadījumā norādīti plāna 2.pielikumā.

3.2.4. Avārijas enerģētikas, sakaru un komunālajos uzņēmumos

Avārijas transformatoru apakšstacijās, elektropārvades līnijās rada elektroenerģijas padeves pārtraukumus uzņēmumiem pārtraucot ražošanas procesu, kas saistīts ar šo uzņēmumu darbības apstāšanos, kā arī attīrišanas iekārtu tehnoloģisko procesu apstāšanos, avārijas telekomunikācijas sistēmās, var novest pie sakaru pārtraukšanas avārijas un glābšanas dienestiem, kartībsargājošiem dienestiem, neatliekamai medicīniskai palīdzībai iestādēm un iedzīvotājiem kopumā. Ziemas laikā lielas un ilgstošas avārijas siltumapgādes sistēmā novēd pie straujas temperatūras pazemināšanās dzīvojamās telpās, skolās, bērnudārzos, medicīnas iestādēs.

Elektroapgādes bojājumi apakšstacijās Gulbenē un Lizumā var izraisīt nopietnas sekas komunālo uzņēmumu darbā, ar ko saistīta ūdens piegāde, kanalizācija un siltumapgāde.

Elektrotīklu bojājumi apdraud ražojošo objektu, komunālo uzņēmumu, publisko tālruņu tīklu un mobilo sakaru operatoru normālu darbību, radio un televīzijas translāciju. Tieki ierobežotas iedzīvotāju informēšanas iespējas. Elektrotīklu bojājumus var izsaukt vadu apledojums, vēja iespaidā nogāzto koku uzkrīšana uz elektropārvades līnijām, bojājumi transformatoru apakšstacijās, terora akti u.c.

Elektropiegādes bojājumi var traucēt valsts un pašvaldības iestāžu, komerciestāžu un sakaru darbību, kas var izraisīt informācijas trūkumu iedzīvotāju informēšanai par ārkārtējās situācijas tiešajiem draudiem. Bojājumi elektroapgādē var pārtraukt siltumpiegādi dzīvojamajam fondam, kā arī izraisīt siltumtīklu bojājumus, izraisīt komunikāciju applūšanu, sasalšanu, ceļu un ietvju izskalošanu.

Avārijas siltumapgādes sistēmās var pārtraukt ēku siltumapgādi. Bojājumi siltumtīklos var izraisīt apakšzemes inženierkomunikāciju applūšanu, ceļu un ielu izskalošanu, siltumapgādes tīklu, ēku siltumapgādes sistēmu un ūdensvadu aizsalšanu.

Avārijas ūdens apgādes sistēmās notiek maģistrālo un sadales caurulvadu bojājumu rezultātā, kas izsauc spiediena kritumu sistēmā, ceļu un ielu izskalošanu, pagrabu un pazemes

Pastāvot bīstamu infekcijas slimību izplatīšanās draudiem Latvijas Republikas teritorijā, Ministru prezidents pēc veselības ministra priekšlikuma izsludina karantīnu un ar rīkojumu nosaka karantīnas režīmu.

Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi bīstamās infekcijas slimības un citu infekcijas slimību ar ievērojamu un grūti kontrolējamu infekciju izplatīšanās potenciālu uzliesmojumiem (to draudi) un masveida saindēšanās norādīti plāna 7.pielikumā.

3.4. Dzīvnieku masveida saslimšana un dzīvniekiem bīstamu infekcijas slimību, un augiem kaitīgo organismu uzliesmojumi

Dzīvnieku masveida saslimšanu un bīstamu inficēšanos galvenokārt var izraisīt saindēta barība un saskare ar bīstamu slimību (cūku mēris, trakumsērga, mutes un nagu sērga u.c.) inficētiem dzīvniekiem vai inficētu dzīvnieku izcelsmes produkciju. Epizootija ir dzīvnieku infekcijas slimība, kurai raksturīga dzīvnieku masveida saslimšana un strauja izplatība, un kuru rada lielus sociālekonomiskus zaudējumus, ierobežojumus, ierobežo starptautisko tirdzniecību ar dzīvniekiem un dzīvnieku izcelsmes produktiem.

Dzīvnieku masveida saslimšanu un bīstamu inficēšanos galvenokārt var izraisīt saindēta barība un saskare ar bīstamu slimību (cūku mēris, trakumsērga, mutes un nagu sērga u.c.) inficētiem dzīvniekiem vai inficētu dzīvnieku izcelsmes produkciju. Pašvaldība, pēc tam kad saņemta Pārtikas un veterinārā dienesta informācija par dzīvnieku infekcijas slimības iespējamo izplatīšanos, nekavējoties izdod saistošos noteikumus, nosakot attiecīgus ierobežojumus savā administratīvajā teritorijā.

Epizootiju draudu vai uzliesmojuma gadījumā veic pasākumus ko paredz Ministru kabineta 2002.gada 19.marta noteikumi Nr. 127 “Epizootiju uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība” u.c. šo jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasībām. Epizootisko slimību uzliesmojuma gadījumā Latvijā vai tās kaimiņvalstīs valsts galvenais pārtikas un veterinārais inspektors nekavējoties nosaka karantīnu un Ministru prezidents izsludina ārkārtas situāciju valstī vai tās daļā saskaņā ar Civilās aizsardzības likumu.

Augu saslimstības iedala karantīnas un nekarantīnas slimībās. Pret karantīnas slimībām savlaicīgi tiek konstatēta infekcijas izraisītāja klātbūtne un tiek iznīcināti attiecīgie infekcijas perēkji, kā aktuālākā var būt kartupeļu gaišā gredzenpuve. Ja valsts teritorijā rodas kaitīgo organismu izplatīšanās risks, Valsts augu aizsardzības dienests var ierosināt zemkopības ministram noteikt fitosanitāros pasākumus augu, augu produktu un ar tiem saskarē nonākušo priekšmetu ievešanai, audzēšanai un pārvietošanai. Nekarantīnas slimības savlaicīgi tiek ierobežotas, lietojot augu aizsardzības līdzekļus.

Augiem kaitīgie organismi masveidā savairojoties var radīt epifitotijas draudus. Aktuālākie augiem kaitīgie organismi, kas varētu izraisīt epifitotijas draudus, ir priežu koksnes nematode (PKN) un augļu koku bakteriālās iedegas. Ja konstatēs augļu koku bakteriālās iedegu radītās epifitotijas draudus, veiks pasākumus saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 21.jūlija noteikumiem Nr.575 „Bakteriālās iedegas apkarošanas un izplatības ierobežošanas kārtība”. Priežu koksnes nematodes konstatēšanas gadījumā piemēros Eiropas Komisijas 2006.gada 13.februāra Lēmumu 2006/133/EK.

Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi dzīvnieku masveida saslimšanas un dzīvniekiem bīstamu infekcijas slimību, un augiem kaitīgo organismu uzliesmojumu gadījumā norādīti plāna 7.pielikumā.

3.5. Sabiedriskās nekārtības, terorisms, karš, militārs iebrukums vai to draudi

Sabiedriskās nekārtības rodas atsevišķu iedzīvotāju grupu neapmierinātības rezultātā, protestējot pret valsts vai pašvaldību institūciju darbību vai bezdarbību, kā arī masu pasākumu organizēšanas laikā. Sabiedrisko nekārtību rezultātā var tikt nodarīts kaitējums cilvēku veselībai, izdemolētas valsts un pašvaldību iestādes, sabojāti transporta līdzekļi utt..

Nemot vērā, ka Latvija ir NATO un Eiropas Savienības dalībvalsts un Nacionālie bruņotie spēki piedalās un nākotnē varētu iesaistīties starptautiskajās operācijās valstīs, kur pastāv terorisma draudi, par reālu apdraudējuma faktoru nacionālajai drošībai ir jāuzskata starptautiskais terorisms.

Teroristi savu mērķu sasniegšanai visbiežāk izmanto improvizētus sprādzienbīstamus priekšmetus un šaujamieročus. Īpaši negatīvas sekas potenciāli var radīt teroristisks uzbrukums, pielietojot ķīmiskas, bioloģiskas vai radioaktīvas vielas. Teroristiski uzbrukumi var būt vērsti pret cilvēkiem, kā arī pret kritiskās infrastruktūras objektiem (īpaši transporta un sakaru infrastruktūru). Tomēr pastāv arī iespēja, ka teroristi var izvēlēties tā sauktos „vieglos mērķus” - objektus, kuros pastāvīgi uzturas daudz cilvēku un kurus, nemot vērā to specifiskās funkcijas, ir grūti aizsargāt pret teroristiska rakstura uzbrukumiem (tirdzniecības centri, sporta un izklaides kompleksi, viesnīcas utt.).

Terora aktu dažāda veida un rakstura dēļ ir grūti paredzēt iespējamo seku ietekmi uz iedzīvotājiem, attiecīgo teritoriju un vidi.

Karš, militārs iebrukums vai to draudi var izraisīties pierobežā vai iekšzemē. Tajā var tikt iesaistītas bruņotas grupas, lai izraisītu konfliktsituāciju starp valstīm, vai vienas valsts iekšienē, kas skar valsts teritoriju vai tās valdību. Rīcība sabiedrisko nekārtību, terorisma, kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā iekļauta plāna 9. un 10. pielikumā.

4. CIVILĀS AIZSARDZĪBAS ORGANIZĀCIJA PAŠVALDĪBĀ

Par likumā "Civilās aizsardzības likums" norādīto civilās aizsardzības uzdevumu izpildi Gulbenes novada administratīvajā teritorijā ir atbildīgs Gulbenes novada domes priekšsēdētājs.

Gulbenes novadā ir izveidota Civilās aizsardzības komisija un tā darbojas atbilstoši 22.09.2009. MK noteikumiem Nr.1078 "Pašvaldības civilās aizsardzības komisijas paraugnolikums". Gulbenes novada Civilās aizsardzības komisijas nolikumu ir apstiprināts 2011.gada 24.februāra domes sēdē Nr.2, 31.§ (plāna 21.pielikums).

Civilās aizsardzības komisijas sastāvs apstiprināts jau 2009.gadā izveidojot Gulbenes novada domes pastāvīgās komisijas un komitejas. Civilās aizsardzības komisijas sastāvs, komisijas priekšsēdētāja, komisijas priekšsēdētāja vietnieka un komisijas locekļu pienākumi pievienoti plāna 22.pielikumā.

Civilās aizsardzības komisija tiek sasaukta izmantojot VUGD Gulbenes daļas sakaru punkta sakaru līdzekļus, tieši dispečeram apzvanot visus komisijas locekļus. Gulbenes novada civilās aizsardzības komisijas apziņošanas shēma pievienota plāna 23.pielikumā. Ārkārtas situācijas gatavību izsludina novada mērogā Gulbenes novada domes priekšsēdētājs.

5. KATASTROFU PĀRVALDIŠANĀ IEZAISTĀMIE RESURSI

Katastrofu pārvaldišanā atkarībā no apdraudējuma veida iesaista:

- 1) operatīvos un avārijas dienestus, mobilizējamos civilās aizsardzības formējumus — Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta operatīvās vadības centrs saskaņā ar Valsts civilās aizsardzības plānu vai pašvaldību civilās aizsardzības plāniem;
- 2) valsts materiālo rezervju resursus — saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts materiālajām rezervēm;
- 3) pašvaldības resursus — pašvaldības domes priekšsēdētājs;
- 4) komercsabiedrības rīcībā esošos resursus — komercsabiedrības vadītājs vai viņa pilnvarota persona, bet individuālā komersanta rīcībā esošos resursus — individuālais komersants vai viņa pilnvarota persona.

Katastrofu pārvadišanā Gulbenes novada teritorijā tiek iesaistīti novadu teritorija dislocētie operatīvie un speciālie dienesti. Ar vairākiem no tiem ir izveidota sadarbība par sazināšanas līdzekļu un palīdzības sniegšanas veidu uzskaiti. Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Vidzemes reģiona brigādes Gulbenes daļas rīcība ir saraksti ar iesaistāmā darbaspēka, līdzekļu un tehnikas katastrofu pārvaldišanai

Ņemot vērā apdraudējumu, pašvaldība piedalās preventīvajos pasākumos novada administratīvajā teritorijā un sniedz atbalstu operatīvajiem un avārijas dienestiem reagēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanā, organizē un veic iedzīvotāju apziņošanu katastrofu un to draudu gadījumā.

Avārijas un glābšanas dienestu pamatsastāvs ir VUGD, Valsts policija, zemessardze un pašvaldības institūcijas. Novada teritorijā nav izveidoti speciālie civilas aizsardzības formējumi. Novada teritorijā ātrās reagēšanas spēkus darbā iesaista Civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs ar rīkojumu.

Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Vidzemes reģiona brigādes Gulbenes daļa nodrošina šādus pasākumus:

- avāriju, dabas vai tehnogēno katastrofu un ugunsgrēku izraisīto situāciju operatīvo pārvaldīšanu, seku likvidēšanas pasākumu organizēšana un vadīšana;
- civilās trauksmes izsludināšana un iedzīvotāju apziņošanas pasākumi;
- Civilās aizsardzības vadības centra pastāvīgas gatavības nodrošināšana (darba plānošana, rīkojumu projektu izstrāde, sakaru un apziņošanas sistēmas un operatīvā transporta uzturēšana), dažādu dienestu sadarbības organizēšana, komisijas sastāva, treniņu un taktisko mācību organizēšana, ikdienas operatīvās informācijas apkopošana un apstrāde;
- piedalīšanās cilvēku glābšanā un katastrofu radīto seku likvidēšanā;
- paraugu ņemšana no piesārņotajām teritorijām un nodošana attiecīgām laboratorijām analīzes veikšanai.

Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Gulbenes iecirknis nodrošina šādus pasākumus:

- sabiedrisko nekārtību un terorisma izraisītās situācijas pārvaldīšana;
- bojā gājušo cilvēku identifikācija;
- katastrofu radīto seku pirmstiesas izmeklēšana (izziņa);
- sabiedriskās kārtības nodrošināšana un katastrofu zonā noteikto īpašo režīmu ievērošanas kontrole;
- transporta kustības regulēšana;
- katastrofu zonas norobežošana un apsardze.

Zemessardzes 25. kājnieku bataljons nodrošina šādus pasākumus:

- neutralizēt un iznīcināt sprādzienbīstamus priekšmetus;

- inženiertehniskā bataljona uzdevumu veikšana dabas stihiju vai tehnogēno katastrofu seku likvidēšanai;
- sabiedriskās kārtības nodrošināšana;
- atbalsta sniegšana Valsts policijai pazudušu cilvēku meklēšanā;
- evakuēto iedzīvotāju īpašuma apsardze.

SIA „Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība” nodrošina šādus pasākumus:

- medicīniskā riska analīze;
- neatliekamās pirmās un medicīniskās palīdzības sniegšanas koordinācija;
- teritoriālo medicīnisko rezervu izmantošanas koordinācija un labklājības ministrijas operatīvo medicīnisko rezervu pieprasīšana;
- sadarbība ar Valsts operatīvo medicīnisko komisiju;
- pretepidēmisko un slimību profilakses pasākumu organizēšana un koordinēšana;
- epidēmiju izraisītās situācijas operatīvā pārvaldišana.

Pārtikas un veterinārā dienesta Austrumvidzemes pārvalde nodrošina šādus pasākumus:

- ar dzīvnieku masveida saslimšanu saistītu situāciju operatīvā pārvaldišana;
- karantīnas pasākumu organizēšana sērgas skartajās un apdraudētajās teritorijās (dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu tirdzniecības aizliegšana, personīgo transportlīdzekļu kustības pārtraukšana, maršruta autobusu kustības atcelšana, dzīvnieku izcelsmes produktu pasta sūtījumu aizliegšana);
- neatliekamās veterinārās palīdzības sniegšana (dzīvnieku ārstēšana, piespiedu imunizēšana u.c.);
- karantīnas teritorijas diennakts apsardzes posteņu organizēšana;
- sanitāro caurlaides telpu un dezinfekcijas barjeru ierīkošana;
- dzīvnieku līķu utilizācijas un sadedzināšanas vietu ierīkošana.

VVD Madonas reģionālās Vides pārvalde nodrošina šādus pasākumus:

- piedalīšanās reaģēšanas pasākumos, kas saistīti ar cilvēkam un videi bīstamu ķimisku vielu noplūdi;
- piedalīšanās katastrofu situācijas operatīvā pārvaldišanā, ja katastrofa saistīta ar higiēniskā stāvokļa pasliktināšanos un vides kaitīgo faktoru ietekmi uz cilvēka veselību;
- informācijas sniegšana par toksisko ķimisko vielu iespējamo iedarbību uz cilvēku un vidi;

- piedalīšanās ķīmisko, kodolavāriju, radioloģisko avāriju, dabas un tehnogēno katastrofu radīto seku likvidēšanā.

Valsts meža dienesta Ziemeļaustrumu virsmežniecība nodrošina meža un kūdras purvu platību ugunsgrēku dzēšanas koordināciju un vadību.

Valsts akciju sabiedrības „Latvenergo” Ziemeļaustrumu elektrisko tīklu Gulbenes elektrisko tīklu rajons:

- nodrošina elektroenerģijas padeves atslēgšanu vietās, kur elektroenerģija ir šķērslis reaģēšanas pasākumiem;
- nodrošina ar elektroenerģijas padevi saistīto avāriju likvidācijas pasākumus.

SIA "GULBENES AUTOBUSS" nodrošina transportu cilvēku evakuācijai.

Katastrofas gadījumā vai pastāvot tās draudiem, kā arī tās pārvaldīšanā iesaistāmo valsts, pašvaldības un citu institūciju saraksts, to adreses un tālruņu numuri norādīti plāna 15.pielikumā.

6. KATASTROFU PĀRVALDĪŠANAS ORGANIZĒŠANA

6.1. Trauksmes un apziņošanas sistēma, sakaru nodrošinājums

Apdraudējuma gadījumā, Gulbenes novada iedzīvotāju, valsts iestāžu, pašvaldību un komersantu brīdināšanu un informēšanu par katastrofām vai to draudiem, kā arī par ārkārtējās situācijas, izņēmuma stāvokļa vai mobilizācijas izsludināšanu nodrošina Civilās trauksmes un apziņošanas sistēma. Plašsaziņas līdzekļi un elektroniskie sabiedrības saziņas līdzekļi bez maksas izziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta informāciju par apdraudējumu un ieteikumus iedzīvotāju rīcībai, ievērojot dienesta nosacījumus par informācijas sniegšanas steidzamību.

Gulbenes novadā ir uzstādīta viena trauksmes sirēna. Tā ir novietota Gulbenē, Gaitnieku ielā 2A uz Gulbenes policijas iecirkņa ēkas. Trauksmes sirēnas raidītais skaņas signāls ir dzirdams apmēram 1,5 kilometru rādiusā, tomēr šī dzirdamība ir atkarīga arī no vēja stipruma, gaisa mitruma un citiem apstākļiem.

Lauku teritorijās iedzīvotāju apziņošanu un sabiedrības informēšanu paredzēts veikt piesaistot:

- Vietējās pagastu pārvaldes resursus (iedzīvotāju apziņošana pa telefonu par iespējamiem draudiem, informācijas sniegšana operatīvajiem dienestiem par iedzīvotājiem, kas atrodas vai var atrasties pagasta teritorijā);
- Valsts policiju (izmantojot vietējos pagastos esošo informāciju par iedzīvotājiem maršrutu izstrādāšana iedzīvotāju apziņošanai iespējamo draudu gadījumā);

- Zemessardzi (izmantojot vietējos pagastos esošo informāciju par iedzīvotājiem maršrutu izstrādāšana iedzīvotāju apziņošanai iespējamo draudu gadījumā);
- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu.

Visas novada telefona centrāles pieslēgtas Rēzeknes ciparu centrālei ALCATEL 1000 S-12, izmantojot optisko kabeļu līnijas. Novada robežās pamatā tiek izmantotas vara kabeļu līnijas ar ciparu pārraides iekārtām.

Gulbenes pilsētā ir plaši izvērsts gan mobilo, gan fiksēto sakaru tīkls, kas nodrošina Gulbenes uzņēmējiem un iedzīvotājiem iespēju izmantot kā balss tā datu pārraides iespējas. 2001.gadā Gulbenē tika uzstādīta aparātūra DSL līniju pieslēgšanai, dodot iespēju telefona līniju abonentiem izmantot liela ātruma Interneta pakalpojumus.

Šobrīd SIA „Lattelecom” ir vadošais elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējs, kas piedāvā elektroniskās saziņas risinājumus mājām, maziem un vidējiem uzņēmumiem, kā arī pilsētas un novada pašvaldību institūcijām.

Iedzīvotāju informēšanu iespējams veikt izmantojot Gulbenes novada pašvaldības laikrakstu „Novada Ziņas”, kā arī laikrakstu „Dzirkstele”.

Savlaicīgas un nepārtrauktas informācijas iegūšana par ārkārtējo situāciju (tās tiešiem draudiem) un attīstību atbild novada Civilās aizsardzības komisija, bet tieši ar VUGD Gulbenes daļas sakaru punktu. Izlūkošanas un novērošanas grupas pamatsastāvs ir VUGD Gulbenes daļas vadība, kā arī ārkārtas situācijās iesaistīto valsts un pašvaldības institūciju pārstāvji. Izmanto VUGD Gulbenes daļas transporta līdzekļus.

Gulbenes novada un Gulbenes pilsētas iedzīvotāju apziņošanas shēmas pievienotas plāna 20.pielikumā.

6.2. Iedzīvotāju evakuācija un izmitināšana

Pašvaldība organizē un veic iedzīvotāju evakuāciju no katastrofu skartajām teritorijām un nodrošina iedzīvotāju uzskaiti, pagaidu izmitināšanu, ēdināšanu, sociālo aprūpi un medicīnisko palīdzību. Evakuācijas maršruti cilvēku un materiālu vērtību evakuācijai iepriekš nav noteikti. Evakuācijas virzienu un maršrutu izvēle atkarīga no katastrofas apdraudējuma veida, izvietojuma pašvaldības teritorijā, apdraudētās teritorijas platumā, konfigurācijas un pārvietošanos. Lēmumu par evakuācijas maršruta izvēli pieņems Civilās aizsardzības komisija sadarbībā ar vietējo pagasta pārvaldi un atbildīgiem dienestiem.

Evakuācijai tiks izmantoti novadu teritorija esošie autoceļi, pārvietošanas drošība evakuācijas laikā tiks nodrošināta sadarbībā ar valsts un pašvaldības policiju.

Meža masīvu un kūdras purvu ugunsgrēki, kā arī indīgo vielu, radioaktīvo vielu noplūde var novest pie evakuācijas pasākumiem Gulbenes novadā. Evakuācija un iedzīvotāju

izmitināšana notiek saskaņā ar pašvaldības civilās aizsardzības pasākumu plāniem. Veselības aprūpe jānodrošina ar SIA „Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība” medicīniskās palīdzības dienesta palīdzību.

Evakuēto uzskaitē tiek veikta pašvaldību darbinieku spēkiem un iesaistīto iestāžu spēkiem. Atbildīgo amatpersonu par iedzīvotāju uzskaites organizāciju nozīme novadu civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs vai attiecīgas pagasta pārvaldes vadītājs. Atbildīgai amatpersonai par evakuēto iedzīvotāju jāsavāc visi dati par cilvēku personības identitāti un īpašuma stāvokli.

Par rezultātiem jāpaziņo CA komisijas priekšsēdētājam. Novada izglītības iestādēm jānodrošina audzēkņu uzskaiti un uzraudzību evakuācijas pasākumu veikšanas gaitā.

6.3. Transporta nodrošinājums

Pašvaldības uz 2011.gada 1.martu nav noslēgušas līgumus par civilās aizsardzības pasākumu nodrošinājumu ar transportu. Gadījumā, ja pašvaldības teritorijā tiks izsludināts ārkārtējais stāvoklis iespējams piesaistīt CA pasākumu veikšanai smago un speciālu tehniku kas ir uzskaitīta atrodas pagastu pārvaldēs un SIA „Gulbenes autobuss”. Transporta nodrošinājums un inženiertehnikas aprīkojums izmantojamais saskaņā ar Civilās aizsardzības komisijas rīkojumiem.

6.4. Pārtikas, dzeramā ūdens apgāde

Novada pašvaldībai nav slēgtas vienošanas vai līgumi ar sabiedriskas ēdināšanas uzņēmumiem par ēdināšanas nodrošinājumu katastrofas gadījumā nemot vērā neprognozējamus apstākļus šo uzņēmumu darbībai. Novada teritorijā nav noliktavu ar pārtikas produktu krājumiem ilgam laikam.

Ja katastrofas draudi būs lokāla rakstura, paredzama sadarbība iedzīvotāju nodrošināšanai ar pirmās nepieciešamības pārtiku ar pagastu izglītības iestādēm un uzņēmumiem, kas sniedz sabiedriskas ēdināšanas pakalpojumus izglītības iestādēs.

Dzeramais ūdens nepieciešamības gadījumā tiek nodrošināts caur artēziskajām akām, vai ar pievešanu izmantojot VUGD Gulbenes daļas ugunsdzēsības autocisternām, pašvaldības un komersanta pielāgoto lauksaimniecības tehniku.

Dzeramā ūdens apgāde notiks nemot vērā katastrofas skarto teritoriju. Ūdens apgāde tiks nodrošināta no tuvākās ūdens nemšanas vietas izmantojot tuvāk pieejamo transportlīdzekli.

6.5. Energoapgāde

Energoresursu nodrošinājums notiek saskaņā ar Civilās aizsardzības pasākumu plāniem, kuru nodrošināt pienākums ir a/s „Sadales Tīkli” Ziemeļaustrumu elektriskajiem tīkli.

Nodrošināšana ar energoresursiem energoapgādes traucējumu gadījumā iespējama izmantojot alternatīvus energoavotus. Vispieejamākais no tiem ir pārvietojamie elektroģenerātori. Tāda veida energoapgādes nodrošināšanai var izmantot VUGD Gulbenes daļa esošus motorģenerātorus. Viens no tiem atrodas VA „Materiālas rezerves” uzskaitē.

SIA „Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība” ir nodrošināta ar alternatīvu energoavotu pieslēgšanos nepieciešamības gadījumā. Gulbenes pilsētas dzerama ūdens attīrišanas un sūkņu stacijas iekārta nodrošināta ar pārvietojamu motorģenerātoru. Novadu degvielas uzpildes stacijas var būt pieslēgtas pie pārvietojamiem motorģenerātoriem, bet uz vietas tādu nav.

6.6. Ugunsgrēku dzēšana

Ugunsgrēku dzēšana Gulbenes novadā notiek saskaņā ar VUGD daļas spēku un līdzekļu piesaistīšanas plānu ugunsgrēku dzēšanas un avārijas-glābšanas darbos, ko izstrādājusi VUGD Gulbenes daļa.

Novada administratīvajā teritorijā meža un purvu ugunsgrēku dzēšana notiek saskaņā ar Valsts meža dienesta Gulbenes virsmežniecības mežu ugunsdzēsības operatīvo plānu. Valsts meža dienesta Gulbenes virsmežniecība un VUGD Gulbenes daļas sadarbības kārtība meža ugunsgrēku dzēšanā notiek pamatojoties uz savstarpējo sadarbības līgumu un sadarbības kārtību. Ārkārtas situācijas izsludināšana mežā notiek saskaņā ar 18.12.2012. MK noteikumiem Nr.947 "Noteikumi par meža aizsardzības pasākumiem un ārkārtējās situācijas izsludināšanu mežā", kad tiešu draudu gadījumā Valsts meža dienesta Ziemeļaustrumu virsmežniecības virsmežzinis iesniedz rakstisku ierosinājumu Gulbenes novada domei.

6.7. Cietušo meklēšana, glābšana un pirmā palīdzība

Cietušo meklēšana, glābšana un pirmās palīdzības sniegšana atkarībā no ārkārtas situācijas veida glābšanas darbu vietā sniedz katastrofu medicīnas centrs un glābšanas darbos iesaistītās institūcijas.

Sadarbība par pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanu notiek starp VUGD Gulbenes daļu un SIA „Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība”. Cietušo meklēšanā iesaita Zemesardzi un valsts policiju.

6.8. Medicīniskā palīdzība

Medicīniskie un organizatoriskie pasākumi, lai sniegtu neatliekamo medicīnisko palīdzību un turpmāko ārstēšanu cietušajiem, pret epidēmiskie pasākumi notiek saskaņā ar SIA „Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība” medicīniskās palīdzības dienesta Ārkārtas situācijas operatīvo plānu. Evakuēto iedzīvotāju sociālā aprūpe, psiholoģiska un medicīniskā palīdzība paredzēta izmantojot Gulbenes slimnīcas un ātras palīdzības resursus un pagastos izvietoto feldšeru un vecmāšu punktu atbalstu, iespējams piesaistot ģimenes ārstus. Gultas vietu skaits Gulbenes slimnīcā ir mainīgs un atkarīgs no esošo pacientu skaita.

6.9. Sabiedriskās kārtības uzturēšana

Bistamo zonu, svarīgu objektu, evakuācijas punktu, evakuācijas maršrutu un evakuēto iedzīvotāju īpašuma apsardzi, īpaša režīma nodrošināšanas kontroli, cietušo un bojā gājušo uzskaiti, reģistrāciju un identificēšanu notiek saskaņā ar Valsts policijas, Zemessardzes un apsardzes firmu izstrādātiem rīcības plāniem.

Gulbenes novadā Gulbenes policijas iecirknis veic sabiedrisko nekārtību un terorisma izraisītās ārkārtējās situācijas operatīvo pārvaldišanu, bojā gājušo cilvēku identifikāciju, ārkārtējās situācijas radīto seku pirmstiesas izmeklēšanu (izziņas procesu), sabiedriskās kārtības nodrošināšanu un ārkārtējās situācijas zonā noteikto īpašo režīmu ievērošanas kontroli, transporta kustības regulēšanu, ārkārtējās situācijas zonas norobežošanu un apsardzi; ārkārtējās situācijas radīto seku likvidācija iesaistīto Nacionālo bruņoto spēku vienību un policijas darbības koordināciju un cilvēku meklēšanas pasākumus.

Kārtību, kādā Latvijas Republikas Zemessardze sniedz atbalstu pašvaldību institūcijām likumpārkāpumu novēršanā, sabiedriskās kārtības un drošības garantēšanā noska 05.10.2010. Ministru kabineta noteikumi Nr.936 "Kārtība, kādā Latvijas Republikas Zemessardze sniedz atbalstu valsts un pašvaldību institūcijām likumpārkāpumu novēršanā, sabiedriskās kārtības un drošības garantēšanā".

6.10. Inženiertehniskie darbi

Bistamo gruvešu un šķēršļu novākšana, pagaidu ceļu, tiltu un aizsargdambju izveidošana, sniega sanesumu likvidēšana, neatliekamo pasākumu veikšana, dzeramā ūdens apgāde, dezaktivizācija, atindešana un dezinfekcija notiek saskaņā ar pašvaldības izstrādātājiem CA pasākumu plāniem un pēc pašvaldības pārvaldēs esošo komunālo dienestu vienošanos starp VUGD Gulbenes dāļu.

Ceļu uzturēšana novada teritorijā notiek saskaņā ar AS „Latvijas Autoceļu uzturētājs” valsts autoceļu uzturēšanas plānu ziemas un vasaras periodos valsts autoceļu tīklā, bet

pašvaldības iestādes (pagastu pārvaldes) uztur pašvaldības ceļus un ielas par saviem līdzekļiem vai mērķdotācijām no ceļu fonda finansēm.

6.11. Aizsardzība no bīstamām vielām

Vides aizsardzības un piesārņojuma kontroli un uzraudzību veic Valsts vides dienesta Madonas reģionālā vides pārvalde.

Glābšanas pasākumi jāveic saskaņā ar VUGD Gulbenes daļas spēku un līdzekļu piesaistīšanās rīcības plānu ugunsgrēku dzēšanai un avārijas-glābšanas darbos. Iedzīvotāju iespējamā izvietošana patversmēs Gulbenes novada domei nav. Pārtikas kontroli, mājdzīvnieku aizsardzības pasākumus, dezaktivizācijas pasākumus veic Pārtikas un veterinārais dienesta Austrumvidzemes pārvalde.

Bistamo vielu noplūde ir iespējama Gulbenes novadā degvielas uzpildes stacijās, kā arī pārvadājot pa novada autoceļiem ar transportlīdzekļiem, kā arī gāzes balonu tirdzniecības vietās.

6.12. Finansiālais nodrošinājums

Finansiālais nodrošinājums ārkartas situācijās tiek nodrošināts no pašvaldības budžeta, valsts budžeta un iestāžu budžetiem saskaņā ar 22.12.2009. Ministru kabineta noteikumiem Nr.1644 "Kārtība, kādā pieprasī un izlieto budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" līdzekļus" un 22.12.2009. Ministru kabineta noteikumiem Nr.1644 "Kārtība, kādā pieprasī un izlieto budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" līdzekļus". Pašvaldībām līdzekļus piešķir valsts pamatbudžeta apropiācijās neparedzētiem izdevumiem katastrofu, dabas stihiju un ugunsgrēku seku novēršanai, to radīto zaudējumu kompensēšanai pašvaldību īpašumā vai valdījumā esošajiem infrastruktūras objektiem, kā arī normatīvajos aktos noteiktajiem neparedzētiem gadījumiem.